PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

COMPLEXUL MUZEAL ARAD

BÉKÉS MEGYEI MÚZEUMOK
IGAZGATÓSÁGA

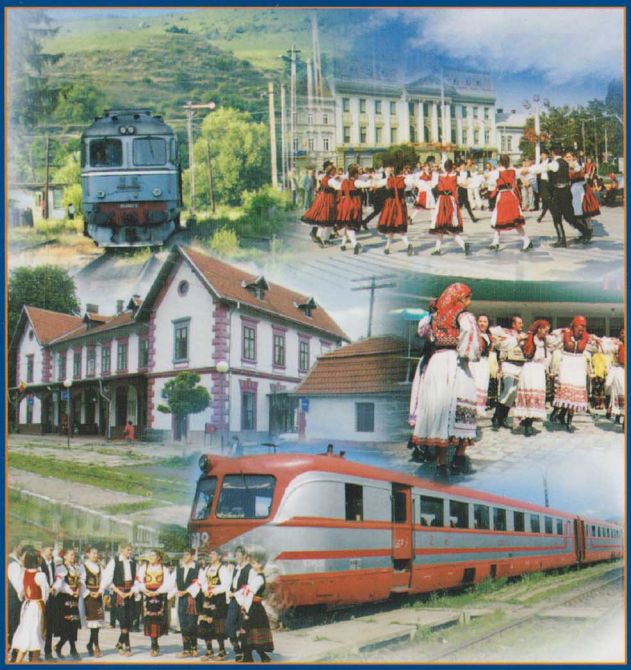

GĂRI ȘI TRADIȚII POPULARE
TRASEE CULTURALE TRANSFRONTALIERE PE CALEA FERATĂ
GHID TURISTIC

VASÚTÁLLOMÁSOK ÉS NÉPHAGYOMÁNYOK
HATÁRON ÁTÍVELŐ VASUTI KULTURÁLIS UTAZÁSOK
UTIKÁLÁUZ

Arad - 2005

https://biblioteca-digitala.ro

GĂRI ŞI TRADIŢII POPULARE
TRASEE CULTURALE TRANSFRONTALIERE PE CALEA FERATĂ
GHID TURISTIC

VASÚTÁLLOMÁSOK ÉS NÉPHAGYOMÁNYOK
HATÁRON ÁTÍVELŐ VASUTI KULTURÁLIS UTAZÁSOK
ÚTIKÁLÁUZ

https://biblioteca-digitala.ro

Autorii : Emilia Martin, Elena Rodica Colta
Szerzők

Traducere: Emilia Martin
Fordítás

Redactor responsabil: Elena Rodica Colta
Szerkesztő:

https://biblioteca-digitala.ro

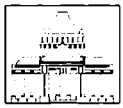

COMPLEXUL MUZEAL ARAD

BÉKÉS MEGYEI MÚZEUMOK IGAZGATÓSÁGA

GĂRI ŞI TRADIŢII POPULARE
TRASEE CULTURALE TRANSFRONTALIERE PE CALEA FERATĂ
GHID TURISTIC

VASÚTÁLLOMÁSOK ÉS NÉPHAGYOMÁNYOK
HATÁRON ÁTÍVELŐ VASUTI KULTURÁLIS UTAZÁSOK
ÚTIKÁLÁUZ

Arad - 2005

https://biblioteca-digitala.ro

Mor gările în vechile lor amplasamente, uitate de călători şi de trenuri? Mor trenurile în depouri, concurate de maşini? Dispar liniile de cale ferată, înghiţite de iarbă şi de nepăsarea oamenilor? Va deveni acest mijloc de transport, care i-a încântat pe bunicii şi pe părinţii noştrii, o amintire pentru copii şi o ficţiune pentru nepoţi? Vom ajunge să vedem o locomotivă doar în muzeu? Întrebări neliniştitoare la începutul Mileniului III, când rentabilitatea ne hotărăşte modul de viaţă, pentru călătorul romantic, îndrăgostit de peisajele, ce se înşiră în faţa sa, la fereastra vagonului, în care stă comod. Sperăm că nu.

Proiectul PHARE CBC „Gări şi tradiţii populare.Trasee culturale transfrontaliere pe calea ferată" , derulat pe parcursul a 10 luni, şi-a propus să readucă în atenţie această cultură a călătoriei cu trenul, plină de farmec prin iniţierea pe care o implică, de la contactul cu gara, ca edificiu special, de aşteptare, forfotind de oameni, care vin şi pleacă, de semnale şi de trenuri, la complexele experienţe pe care le oferă trenul, de cunoaştere a lumii prin geamul vagonului şi de cunoaştere a oamenilor locului prin poveştile care se spun în tren.

Vă invităm aşadar la o călătorie reală, pe calea ferată, pe unul dintre cele mai frumoase trasee, ce urcă pe Valea Crişului, din Câmpia Ungară spre Apuseni.

Celui care se încumetă la această călătorie etno-culturală transfrontalieră pe calea ferată, gările în care coboară îi oferă posibilitatea de a vedea şi de a cunoaşte un tezaur istoric, artistic şi cultural valoros.

https://biblioteca-digitala.ro

Pusztulnak a régi vasútállomás épületek az utazók és vonatok által elfeledve? Mozdulatlanul állnak a vonatok a telephelyeken, mert nem tudják felvenni a versenyt a gépkocsikkal? A vasúti síneket elborítja a fű és a nemtörődömség? Vajon ez a szállító eszköz - ami nagyszüleinket és szüleinket elvarázsolta - gyermekeink számára már csak emlék, unokáink számára pedig csak fikció lesz? Megérjük, hogy mozdonyt már csak múzeumban láthatunk? Nyugtalanító kérdések ezek a kényelmes vagonban ülö, szép tájakat szemlélő, romantikus utazó számára a harmadik évezred elején, amikor a jövedelmezőség határozza meg életmódunkat. Reméljük, nem így lesz.

szép tájakat szemlélő, romantikus utazó számára a harmadik évezred elején, amikor a jövedelmezőség határozza meg életmódunkat. Reméljük, nem így lesz.

A tíz hónapon át folyó „Vasútállomások és néphagyományok. Határokon átívelő vasúti kulturális utazások" című PHARE CBC projekt célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a vasúton történő utazás varázsára, felelevenítse a vasúti várakozóhelyek nyüzsgését, a vonatok jelzéseit, mindazokat a tapasztalatokat, amiket az utazás kínál, a világnak a vagonablakokból való megismerését éppúgy, mint az emberek megismerését a vonatokon zajló beszélgetések, mesék által.

Az egyik legszebb, a Körösök völgyéből a Magyar Alföldön át a Erdélyi Szigethegység terjedő útvonalat követve, egy valóságos vasúti utazásra hívjuk meg tehát a Kedves Olvasót.

A vasútállomások történeti, művészeti és kulturális értékeket közvetítenek mindazok számára, akik erre a határokon átnyúló etno-kulturális vasúti utazásra vállalkoznak.

https://biblioteca-digitala.ro

TÓTKOMLÓS

Actuala aşezare a fost întemeiată în anul 1746, când în pusta de la Tótkomlós se stabilesc 80 de familii de slovaci. La 1 noiembrie 1993 localitatea primeşte titlul de oraş.

Gara datează din 20.10.1893.

Monumente şi locuri memoriale

*Biserica evanghelică, construită în stil baroc (1795), monument istoric, plasată în centrul oraşului.

*Statuia Sfântului Ştefan şi fântâna decorativă (18 august 2001), lucrarea sculptorului Mihály Gábor, distins cu premiul Munkácsy

*Muzeul sălaşelor din hotarul localităţii Tótkomlós, lângă şoseaua spre Orosháza

*Capela din Nagykopáncs, construită în stil romanic (sec. XI.), la 10 km de localitate

*Hotelul Komló (1881). Monument istoric,clădirea fostului hotel, mai târziu restaurant, în prezent scos din folosinţă, Str. Széchenyi 2.

*Casă slovacă specifică zonei. Monument istoric (începutul secolului XX.)

*Casa-muzeu slovacă (1886), Str. Széchenyi 11.

* Colecţia etnografică particulară a preotului evanghelic Koppány János însumând 1067 piese, Piaţa Hősök 2.

https://biblioteca-digitala.ro

TÓTKOMLÓS

1746-ban 80 szlovák család települt le az elnéptelenedett komlósi birtokra. 1993. november 1-jén városi rangra emelkedett.

A vasútállomást 1893.10.20-án adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*Barokk stílusú evangélikus templom (1795). A műemléképület magyar és szlovák istentiszteletek helyszíne - a város központjában

*Szent István szobor és díszkút, Mihály Gábor, Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása (2001. augusztus 18.)

*A tótkomlósi tanyavilág emlékét őrző Tanyamúzeum - az Orosháza felé vezető úton

*Román stílusban épült nagykopáncsi kápolna (XI. század) - a településtől 10 km távolságra

*Komló Szálló (1881). Műemléképület, korábban szálló, étterem, jelenleg használaton kívül - Széchenyi u. 2.

*Szlovák Ház. Jellegzetes előtornácos-oszlopos műemléképület (XX. század eleje)

*Szlovák tájház (1886) - Széchenyi u. 11.

*Néprajzi gyűjtemény. Koppány János evangélikus lelkész 1067 darabból álló magángyűjteménye - Hősök tere 2.

https://biblioteca-digitala.ro

Trasee arheologice

*Săpăturile au scos la iveală urme de morminte din perioadele La Tené, celtică şi dacică de secol I., precum şi un mormânt de epoca avară timpurie.

Trasee turistice

*Băile termale Rózsa, centrul turistic al localităţii, Str. Kossuth 2.

Manifestări culturale

*Balul slovac - martie

*Concert de Paşte - aprilie

*Ziua Oraşului Tótkomlós - 24 aprilie

*Concursul cârnaţilor uscaţi - a treia săptămână din luna mai

*Seri Culturale de Vară - iulie-august

*Zilele Tótkomlósului. Sărbătoarea Sfântului Ştefan, târgul meşterilor populari, expoziţii, concerte, prezentări gastronomice, foc de artificii - 19-21 august

*Concert de Crăciun - 13 decembrie

Posibilităţi de cazare

*Pensiunea Szekeres

*Curtea Tokovics

*Casa de vânătoare

*Căminul Şcolii Generale şi al Liceului Jankó János

https://biblioteca-digitala.ro

Régészeti lelőhelyek

*Belterületről késő vaskori, kelta, és egy I. századból származó, feltehetőleg dák temetkezés, valamint egy kora avar kori sír került elő.

Turisztikai nevezetesség

*Rózsa fürdő, Tótkomlós idegenforgalmi központja - Kossuth u. 2.

Kulturális rendezvények

*Szlovák bál- március
*Húsvéti hangverseny-április
*Tótkomlós város napja- április 24.
*Komlósi Szárazkolbászverseny-május harmadik hete
*Tótkomlósi Nyári Kulturális Estek-július - augusztus
*Tótkomlósi Napok. Szent István napi búcsú, kézműves vásár, kiállítások, hangversenyek, gasztronómiai bemutatók, tüzijáték- augusztus 19-21.
*Karácsonyi koncert-december 13.

Szálláslehetőségek

*Szekeres panzió
*Tokovics Lovasudvar
*Vadászház
*Jankó János Általános Iskola és Gimnázium Diákotthona

https://biblioteca-digitala.ro

OROSHÁZA

Prima menţiune a localităţii datează din 1466.

Gara dată în folosinţă în 1890.

Monumente şi locuri memoriale

*Biserica evanghelică, construită în stil baroc tîrziu (1777-1830). În faţa altarului se păstrează clopotul adus din Zomba de către întemeietorii localităţii - în centrul oraşului

*Parc Memorial-Istoric. Lucrarea sculptorului Szervátiusz Tibor, realizată cu ocazia aniversării a 250 de ani de la întemeierea localităţii - în faţa Liceului Táncsics Mihály

*Monumentul Eroilor. Compoziţie cu cinci statui, comandată în memoria eroilor căzuţi în Primul Război Mondial. Lucrare de Pásztor János.

*Statuia lui Kossuth Lajos (1904), realizată de sculptorul Horvay Janos - în Piaţa Szabadság

*Statuia Sfântului Ştefan (2000), executată de sculptorul Rajki László

Trasee arheologice

*Situl „Nagytatársánc". Şanţ având o lungime de 1800 m, în formă de potcoavă, din epoca bronzului târziu.

* Cimitire din epoca avară şi din epoca descălecării

https://biblioteca-digitala.ro

OROSHÁZA

Első említése 1466-ból származik

A vasútállomást 1890-ben adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*Későbarokk stílusú evangélikus templom (1777-1830). Oltára előtt őrzik a városalapítók által Zombáról hozott harangot-a város központjában

*Történelmi Emlékpark. Szervátiusz Tibor szobrász, a város alapításának 250. évfordulójára készült alkotása - a Táncsics Mihály Gimnázium előtt

*Hősök szobra. Ötalakos szoborkompozíció, amely az I. világháború áldozatainak állít emléket. Pásztor János alkotása

*Kossuth Lajos szobra (1904), Horvay János alkotása - a Szabadság téren

* Szent István szobor (2000), Rajki László szobrászművész alkotása

Régészeti lelőhelyek

*Nagytatársánc. 1800 méter hosszú, patkó alakú, késő bronzkori sánc.

*Avar kori és honfoglalás kori temetők a város külterületéről ismertek.

https://biblioteca-digitala.ro

Trasee turistice

*Gyopárosfürdő, complex de băi termale - pe malul lacului Gyopáros, în parcul natural aflat la 3 km de oraşul Orosháza

*Rágyánszki Arborétum, cu peste 2000 de soiuri de plante, Str. Gárdonyi 12.

*Belvedere, Panoráma, foişor spre lacuri cu o expoziţie despre istoria Băilor Gyopáros - Orosháza, Str. Fasor 3.

*Muzeul Szántó Kovács János, Str. Dózsa Gy. 8.

*Casa Memorială Darvas József. Colecţie Literară Judeţeană, Str. Dózsa Gy. 74.

*Muzeul Fântânilor, singurul muzeu de acest gen din Ungaria. Expoziţia prezintă diferite tipurile de fântâni din ultimii 100 de ani, Str. Köndl.

Manifestări culturale

*Prezentare ecvestră şi sărbătoare de 1 mai - 1 mai

*Festivalul păsărilor. Prezentarea şi târgul firmelor producătoare şi vânzătoare de produse din pasăre, cu concursuri, program folcloric şi prezentare gastronomică - 15-16 mai

*Concurs Judeţean de Vin şi Cârnaţi - 28 mai

*Orosháza-Gyopárosfürdő. Festivalul Cultural al Verii (conferinţe, prezentare gastronomică, program folcloric, spectacole de teatru, concerte, târgul meşterilor populari) - 25 iunie-4 iulie

*Orosháza-Gyopárosfürdő. Festival European de Dansuri Populare şi Gastronomie - 31 iulie-1 august

https://biblioteca-digitala.ro

Turisztikai nevezetességek, látnivalók

*Gyopárosfürdő, gyógyfürdő és egészségmegőrző központ a Gyopáros tó partján, természetvédelmi területen - Orosházától három km-re

*Rágyánszki Arborétum több mint 2000 növényfajjal - Gárdonyi u. 12.

*Panoráma kilátó a tórendszerre, Gyopáros történetét bemutató kiállítással - Orosháza, Fasor u. 3.

*Szántó Kovács János Múzeum - Dózsa Gy. u. 8.

* Darvas József Irodalmi Emlékház. Megyei irodalmi gyűjtemény - Dózsa Gy. u. 74.

Magyarország egyetlen kútmúzeuma, 100 év kúttípusainak bemutatóhelye - Könd u. 1.

Kulturális rendezvények

*Lovasbemutató és Majális-május 1.

*Szárnyasfesztivál. A szárnyastermékeket előállító és forgalmazó cégek bemutatója és vására vetélkedőkkel, folklórműsorral és gasztronómiai bemutatóval - május 15-16.

*Megyei Bor- és Kolbászverseny - május 28.

*Orosháza - Gyopárosfürdő Nyári Kulturális- és Élményfesztivál (konferencia, gasztronómiai- és folklórprogram, színházi előadások, koncertek, kézműves vásár) - június 25-július 4.

*Orosháza - Gyopárosfürdő Európai Néptánc- és Gasztronómiai Fesztivál - július 31-augusztus 1.

https://biblioteca-digitala.ro

*Sărbătoarea Europeană a Pâinii (conferință, expoziție internațională de produse de panificație, întâlnirea oamenilor de afaceri) - 19-21 august

*Sărbătoarea secerişului tradițional - 22 august

*Sărbătoarea culesului de vie - 17 octombrie

*Întâlnirea internațională a crescătorilor de şoimi (Şoimarilor) - 27-30 octombrie

Posibilități de cazare

*Pensiunea Fehér Hattyú

*Pensiunea Fortuna

*Pensiunea Gyopár

*Hotel Flóra

*Hotel Napsugár

*Pensiunea Nimród

*Pensiunea Tópart

*Termál Kemping

*Faház Kemping

*Ifjúsági- és turistaszálló

https://biblioteca-digitala.ro

*Európai Kenyérünnep (konferencia, nemzetközi kiállítás, üzletemberek találkozója) - augusztus 19-21.

*Aratóünnep, a kézi aratás népi hagyományainak felelevenítése - augusztus 22.

*Teréz napi Szüreti Mulatság - október 17.

*Nemzetközi Solymásztalálkozó - október 27-30.

Szálláslehetőségek

*Fehér Hattyú Panzió

*Fortuna Panzió

*Gyopár Panzió

*Hotel Flóra

*Hotel Napsugár

*Nimród Panzió

*Tópart Panzió

*Termál Kemping

*Faház Kemping

*Ifjúsági- és turistaszálló

https://biblioteca-digitala.ro

BÉKÉSCSABA

Prima menţiune a localităţii apare în registrele de dijmă papală din 1332-37. În anul 1718 începe colonizarea intensivă a populaţiei slovace în localitate.

Prima gară datează din 1858.

Monumente şi locuri memoriale

*Biserica Mare Evanghelică, construită în stil clasicist copf (1807-1824), după planurile arhitecţilor Pumberger Ferenc, Czigler Antal şi Hoffer Ferenc. Este cea mai mare biserică evanghelică din Europa-Centrală, Piaţa Szeberényi

*Biserica Evanghelică Mică, construită în stil baroc (1745), Str. Luther 1.

*Liceul Evanghelic, construit în stil neocopf (1899) pe baza planurilor lui Alpár Ignác, Piaţa Szeberényi

*Biserica Romano -Catolică, construită în stil neogotic. Forma actuală a primit-o în anul 1910, în centrul oraşului

*Biserica Reformată (1912)

*Biserica Ortodoxă Română (1837-38), cu iconostas adus din localitatea Şiclău(jud.Arad), Str. Bartók Béla

*Hotelul Fiume, construit în stil neoclasic (1867-68) după planurile lui Sztraka Ernő, vizavi de Primărie

*Teatrul Jókai, construit în stil ecletic (1877-79) pe baza planurilor lui Halmai Andor, Str. Andrássy

https://biblioteca-digitala.ro

BÉKÉSCSABA

Első említése egy 1332-37-ben készült pápai tizedjegyzékben történik. 1718-ban kezdődött meg a település intenzív benépesítése szlovák nemzetiségi lakosokkal.

A vasútállomást 1858-ban adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*Evangélikus Nagytemplom. Klasszicizáló copf stílusban épült (1807-1824) Pumberger Ferenc, Czigler Antal és Hoffer Ferenc tervei alapján. Közép-Európa legnagyobb evangélikus temploma- Szeberényi tér

*Barokk stílusban épült Evangélikus Kistemplom (1745) - Luther u. 1.

*Evangélikus Gimnázium. Neocopf stílusban épült (1899) Alpár Ignác tervei alapján - Szeberényi tér

*Római Katolikus Templom. Neogótikus stílusban épült, mai formáját 1910-ben nyerte el - a város központjában

*Református templom (1912)

*Román Ortodox Templom (1837-38) Siklóról hozott ikonosztázionnal - Bartók Béla u.

*Fiume Szálló. Neoklasszicista stílusban épült (1867-68) Sztraka Ernő tervei alapján - Városházával szemben

*Jókai Színház. Eklektikus stílusban épült (1877-79) Halmai Andor tervei alapján - Andrássy út

https://biblioteca-digitala.ro

*Moara István. Moară cu aburi de şase etaje, este cea mai mare moară din Ungaria (1853), pe malul canalului

*Clădirea Primăriei (1871-73). Fațada în stil romantic a fost construită pe baza planurilor lui Ybl Miklós, Piața Szent István

*Fântâna cu Înger. Operă de sculptorul originar din oraş, Mészáros Attila (2001), Parcul Petőfi

*Clădirea Muzeului Munkácsy Mihály, sediul Direcțiunii Județene a Muzeelor, construit în stil clasicizant. (1914), Str. Széchenyi 9.

*Casa Memorială Munkácsy. Castel construit în stil clasic (1840), cu săli de expoziții, Str. Gyulai 5.

Trasee arheologice

*Săpăturile arheologice au scos la iveală urmele unei aşezării medievale târzii, în oraş

*Urmele localității medievale Megyer, biserica şi cimitirul satului, în afara oraşului

Trasee turistice

*Casa Slovacă-Muzeu. Expoziția prezintă modul tradițional de viață al slovacilor din localitate în sec. XIX, Str. Garay 21.

*Casa Poveştilor. Expoziția pictorului Schéner Mihály, distins cu premiile Munkácsy şi Kossuth, expoziție de păpuşi, atelier de olărit, Str. Békési 15-17.

https://biblioteca-digitala.ro

*István malom. A hatszintes gőzmalom az ország legnagyobb malma (1853) - az élővíz csatorna partján

*Városháza épülete (1871-73). Romantikus stílusú homlokzatát Ybl Miklós tervezte - Szent István tér

*Angyalos kút. Mészáros Attila békéscsabai szobrászművész alkotása (2001) - Petőfi liget

*A Munkácsy Mihály Múzeum épülete, a Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága székháza. Klasszicizáló stílusban épült (1914) - Széchenyi u. 9.

*Munkácsy Emlékház. Klasszicista kastélyépület (1840), kiállítóhely - Gyulai u. 5.

Régészeti lelőhelyek

*Késő középkori településmaradványok a város belterületéről

*A késő középkori Megyer falu maradványai, temploma és temetője a város külterületéről ismertek.

Turisztikai látnivalók

*Szlovák tájház, a XIX. századi életmód bemutatása - Garay u. 21.

*Meseház. Schéner Mihály Munkácsy-és Kossuth díjas festőművész kiállítása, bábkiállítás, fazekasműhely. A népi kézművesség körébe tartozó gyermekfoglalkozások rendezésének helyszíne - Békési út 15-17.

https://biblioteca-digitala.ro

*Muzeul grânelor. Complex format dintr-un sălaş din Békéscsaba (1824), clădiri anexe şi o moară de vânt transferată aici din hotarul „Csókási". În cadrul complexului este amenajată o expoziţie despre istoria grâului, Str. Gyulai 65.

*Colecţia Jankay şi Galeria de Artă Contemporană. Expoziţie permanentă cuprinzând colecţia graficianului, pictorului şi sculptorului Jankay, originar din Békéscsaba. În galerie se organizează expoziţii temporare ale artiştilor contemporani, la etajul trei, în Csaba Center

*Alee cu busturile personalităţilor a căror activitate se leagă de oraş (Munkácsy Mihály, Áchim L. András, Haán Lajos, Gyóni Géza), pe malul canalului

Manifestări culturale

*Carnavalul din Békéscsaba - februarie

*Festival de Primăvară (prezentări de teatru, program de dans, concerte, expoziţie de artă) - în lunile aprilie şi mai

*Scherzo. Festival Naţional al Teatrelor Muzicale de Tineret, din doi în doi ani - în luna aprilie

*Csaba-Expo. Expoziţie şi Târg Internaţional în Hala de Sport - în lunile aprilie şi mai

*Festivalul internaţional al teatrelor de păpuşi, organizat de Centrul Cultural Judeţean, din trei în trei ani - în luna iunie

https://biblioteca-digitala.ro

*Csabai Tanya és Gabonatörténeti Kiállítóhely (1824). Tanyaépület és gazdasági épületek együttese, a csókási határból áttelepített szélmalommal - Gyulai u. 65.

*Jankay Gyűjtemény és Kortárs Galéria. A békéscsabai származású grafikus, festő és szobrász hagyatékának bemutató helye, valamint kortárs művészek kiállítóhelye - a Csaba Center harmadik emeletén

*Szoborsétány a városhoz kötődő neves személyiségek szobraival (Munkácsy Mihály, Áchim L. András, Haán Lajos, Gyóni Géza)- az élővíz csatorna partján

Kulturális rendezvények

*Csabai Farsang - február

*Békéscsabai Tavaszi Fesztivál (színházi előadások, táncprogramok, koncertek, képzőművészeti kiállítás)- április-május hónapban

*Scherzo. Zenés Ifjúsági Színpadok Országos Fesztiválja - kétévente április hónapban

*Csaba-Expo Nemzetközi Kiállítás és Vásár a Városi Sportcsarnokban - április-május hónapban

*Nemzetközi Bábfesztivál a Békés Megyei Művelődési Központ szervezésében - háromévente júniusban

https://biblioteca-digitala.ro

*Serile Primăriei(Városházi Esték) spectacole de teatru şi muzică - în lunile iunie-iulie

*Festivalul „Csalánleves" (Supa de urzică), manifestare artistică de trei zile cu performans, prezentări de teatru, concerte şi expoziţii - în luna august

*Bienala Națională de Grafică la Muzeul Munkácsy Mihály - în luna august

*Zenit. Festival Internațional de Fanfare, organizat de Centrul Cultural Județean - în luna august

*Alföldi Tárlat. Expoziția artiştilor contemporani din Ungaria de Sud-Est, la Muzeul Munkácsy, din doi în doi ani - în luna octombrie

*Festivalul Cârnaţului cu expoziţii, conferinţe, prezentări gastronomice, programe culturale şi distractive- în luna octombrie

Posibilităţi de cazare

*Hotel Fiume

*Hotel Fenyves

*Hotel Szlovák

*Hotel Sport

*Pensiunea Mester Klub

*Pensiunea Réti

*Park Motel

*Petrom Motel

*Békési Úti Közösségi Házak

https://biblioteca-digitala.ro

*Városházi Esték, színházi és zenei programsorozat - június-július- hónapokban

*Csalánleves Fesztivál, három napos művészeti fesztivál performanszokkal, színielőadásokkal, koncertekkel, kiállításokkal - augusztus hónapban

*Országos Tervező Grafikai Biennálé a Munkácsy Mihály Múzeumban - augusztus hónapban

*Zenit. Nemzetközi Fúvósfesztivál Zenei Ifjúsági Találkozó az Ifjúsági Ház szervezésében - augusztus hónapban

*Alföldi Tárlat. Kiállítás a Munkácsy Mihály Múzeumban - kétévente október hónapban

*Csabai Kolbászfesztivál kiállításokkal, szakmai konferenciákkal, szórakoztató és kulturális programokkal, gasztronómiai bemutatókkal - október hónapban

Szálláslehetőségek

*Hotel Fiume
*Fenyves Szálló
*Hotel Szlovák
*Hotel Sport
*Mester Klub Panzió
*Réti Panzió
*Park Motel
*Petrom Motel
*Békési Úti Közösségi Házak

https://biblioteca-digitala.ro

ALETEA (ELEK)

Prima menţiune a aşezării datează din 1232.În anul 1724, localitatea a fost colonizată cu populaţie germană de către baronul Johann Georg Harruckern.Astăzi, oraş cu populaţie multietnică (maghiari, germani, slovaci, români, rromi).

Gara dată în folosinţă la 28.01.1884. Staţia a fost desfiinţată în 1973.

Monumente şi locuri memoriale

*Biserică Romano-Catolică în stil baroc (1796), monument istoric, reconstruit şi lărgit în 1904, în centrul oraşului

*Capela Ortodoxă Română, Str. Lökösházi 38.

*Casă de rugăciune reformată, Str. Gyulai 7.

*Casă de rugăciune evanghelică, Str. Hősök 32.

*Monumentul deportării germanilor din localitate (1945-46), opera sculptorului originar din Szeged, Kligl Sándor (2001), în piaţa centrală

*Monumentul eroilor căzuţi în primul şi al doilea Război Mondial (1924), în cimitirul romano- catolic

*Monumentul eroilor căzuţi în al doilea Război Mondial şi în lagăre. Lucrare de sculptorul Mladonyiczki Béla, în Grădina Eroilor

*Statuia Sfântului Ştefan şi Aleea Mileniului, în centrul oraşului

*Fântâna arteziană, în Piaţa Harruckern

*Casa Leimen - muzeu al germanilor din localitate, Str. Kétegyházi 2.

https://biblioteca-digitala.ro

Első említése 1232-ből származik. A települést német telepesekkel népesítette be Harruckern János György 1742-ben. Jelenleg több nemzetiség (német, román, szlovák, cigány) által lakott kisváros.

A vasútállomást 1884. 01.28-án adták át. Eleken 1973-ban megszűnt a vasúti közlekedés.

Műemlékek, emlékhelyek

*Barokk stílusban épült római katolikus templom (1796). A műemléképületet két oldalhajóval bővítették 1904-ben - a város központjában

*Román Ortodox Kápolna - Lökösházi u. 38.

*Református imaház - Gyulai út 7.

*Evangélikus imaház - Hősök u. 32.

*A németek kiűzetésének (1945-46) emlékműve, Kligl Sándor szegedi szobrászművész alkotása (2001) - a központi téren

*I. és II. Világháborús emlékmű az elesettek névsorával (1924) - a római katolikus temetőben

*A II. Világháborúban és a munkatáborokban elesettek emlékműve, Mladonyiczki Béla szobrászművész alkotása - a Hősök Kertjében

*Szent István szobor és Milleniumi sétány - a város központjában

*Ártézi kút - a Harruckern téren

*A Leimen Ház, a helyi német nemzetiség tájháza - Kétegyházi u. 2.

https://biblioteca-digitala.ro

*Expoziția etnografică românească, Str. József A. 10.

*Ansamblu urban format din clădiri de secol XIX-XX, pe străzile principale

Trasee arheologice

*În ogorul Szent Benedek, urme de biserică şi cimitir din perioada arpadiană

* Cimitir de secol XXI - lângă şoseaua spre Lökösháza.

Tradiții, manifestări etno-culturale

*Întîlnirea aletenilor din întreaga lume (expoziții, baluri, concerte, prezentări ale călăreților, concurs gastronomic, foc de artificiu) începînd cu anul 1990- în prima sîmbătă şi duminică a lunii august

*Fărşangul, obicei tradițional german - februarie

*Întâlnirea Cluburilor de Naționalitate din județ

*Balurile naționalităților (rromi sfârşitul lui ianuarie, români februarie, germani cu o săptămână înainte de Postul Paştelui), la Centrul Cultural Reibel Mihály

*Balul Maghiarilor (15 martie), la Centrul Cultural Reibel Mihály

*Ridicarea Pomului de Mai (30 aprilie), în fața Centrului Cultural

*"Dărâmarea" simbolică a pomului de mai prin dansuri (ultima sâmbătă a lunii mai), în fața Centrului Cultural

*Concurs gastronomic (prima sâmbătă a lunii august)

*Întîlnirea corurilor şi formațiilor de dans ale pensionarilor (ultima sâmbătă a lunii septembrie)

*Ziua Minorităților (mijlocul lui decembrie)

Posibilități de cazare

*Căminul de elevi al Liceului Radványi György

https://biblioteca-digitala.ro

*Román nemzetiségi kiállítás - József A. u. 10.

*Zárt beépítésű polgári házak (XIX. század második fele XX. század eleje) - a település főutcáin

Régészeti lelőhelyek

*A Szent Benedek dűlőben Árpád-kori templom és temető maradványai

*A Lökösháza felé vezető út közelében egy X-XI. századi temető sírjai kerültek elő.

Hagyományok, etno-kulturális rendezvények

*Elekiek Világtalálkozója (kiállítások, bálak, koncertek, lovas bemutatók, főzőverseny, tüzijáték) - 1990-től kezdve, augusztus első hétvégéjén

*Farsangi felvonulás, a helyi német nemzetiség népszokása- február hónapban, húshagyókedden

*Megyei nemzetiségi klubtalálkozók

*Nemzetiségi bálak (cigány - január vége, román - február, német- hamvazószerda előtt egy héttel) - a Reibel Mihály Művelődési Központban

*Magyar bál (március 15.) - a Reibel Mihály Művelődési Központban

*Májusfaállítás (április 30) - a Művelődési Központ előtt

*A májusfa kitáncolása (május utolsó szombatja) - a Művelődési Központ előtt

*Városi főzőverseny (augusztus első szombatja)

*Nyugdíjas énekkarok és népi együttesek találkozója (szeptember utolsó szombatja)

*Városi Kisebbségi Nap (december közepe)

Szálláslehetőségek

*Radványi György Szakközépiskola Kollégiuma

https://biblioteca-digitala.ro

GRĂNICERI

Prima menţiune documentară datează din 1394.Localitatea este o veche românească. În sec. XIX aici se stabilesc şi germani.

Ultima localitate înainte de frontiera cu Ungaria. Odinioară pe aici trecea linia ferată secundară Sântana-Kétegyháza, desfiinţată după 1920.

Staţia datează din 01.01.1884

Monumente şi locuri memoriale

*Biserica ortodoxă română de zid, cu hramul „Sf.Mucenic Gheorghe"(1911).Prezintă pictură interioară de Iulian Toader

*Fosta casă notarială, în prezent sediul Primăriei

*Cimitir evreiesc

Trasee arheologice

*În locul numit „La Gropoaie"din satul Şiclău(com.Grăniceri) se găseşte un sit arheologic (neolitic, necropolă medievală timpurie din sec.X, Hallstatt)

* În hotarul comunei Grăniceri se găsesc 3 tumuli

Trasee etnografice

*Canalul Morilor

* Satul aparţinător Şiclău-aşezare rurală tipică de pustă, cu case de la începutul sec.XX.

Posibilităţi de cazare

*Turism rural;cazare în gospodăriile ţărăneşti

https://biblioteca-digitala.ro

OTTLAKA

Első említése 1394-ből származik. Régi román település, ahová a XIX. század folyamán német lakosság települt be.

A magyar országhatár előtti utolsó település. Valamikor itt haladt az 1920-ban megszűnt Újszentanna - Kétegyháza másodlagos vasútvonal.

A vasútállomást 1984. 01. 01-én adták használatba.

Műemlékek, emlékhelyek

*Román ortodox kőtemplom, melynek védőszentje „Szent György Vértanú" (1911). A templombelső festményei Iulian Toader alkotásai.

*Volt jegyzőház, jelenleg a Városháza épülete.

*Zsidó temető

Régészeti lelőhelyek

*Az Ottlaka községhez tartozó Sikló falu „Gödröknél" elnevezésű területén régészeti lelőhely található (neolitikum, a X. század első feléből származóm kora középkori temető, Hallstatt)

*Ottlaka hotárában 3 sirdomb található

Néprajzi látnivalók

*Malom- csatorna

*A településhez tartozó Sikló falu tipikus síkvidéki település a XX. század elején épült lakóházakkal

Szálláslehetőségek

*Falusi turizmus - szállás a paraszti lakóházakban

https://biblioteca-digitala.ro

SÂNTANA

Localitate întemeiată în 1740 prin colonizare germană

Staţia datează din 08.02.1877

Monumente şi locuri memoriale

*Clădirea Convictului(1750)-pe Str.Muncii la nr.58

*Urbarialhaus sau Casa Urbarială(1749)- pe str.Muncii la nr.62

*BisericaRomano-Catolică cu hramul „Sf.Treime „(1888)

* Monumentul Sf.Treimi(1888) ridicat de familia Ferkula

*Muzeul pompierilor

*Biserica ortodoxă din Sântana-Comlăuş, cu hramul „Înălţarea Domnului"(1905)

Trasee arheologice

*Aşezare neolitică, pe Dâmbul Plopilor

* Necropolă din epoca daco-romană(sec.II-III)

*Aşezare medievală timpurie şi fortificaţie Hallstatt sit arheologic „Cetatea Veche"

Tradiţii populare

*Floricele din Sântana.Spectacol concurs de promovare a tinerelor talente- 6 aprilie

https://biblioteca-digitala.ro

ÚJSZENTANNA

Német betelepítés nyomán 1740-ben létrejött település.

A vasútállomást 1877. 02.08-án adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*A Konviktus épülete (1750) - Muncii u. 58.

*Urbarialhaus (1749) - Muncii u. 62.

*A Szentháromság tiszteletére szentelt katolikus templom (1888)

*A Ferkula család által emelt Szentháromság emlékmű

*Tűzoltó Múzeum

*Jézus mennybemenetele tiszteletére szentelt újszentanna - ószentannai ortodox templom.

Régészeti lelőhelyek

*Neolit kori település a „Nyárfásdomb"-nak nevezett területen

*II-III. századi dáko-román temető

*Kora középkori település és Hallstatt erődítmény - „Régi Vár" régészeti lelőhely

Néphagyományok

*"Újszentannai Kisvirágok". Fiatalok tehetségkutató vetélkedője - április 6.

https://biblioteca-digitala.ro

*Hramul bisericii ortodoxe

*Maifest sau Pomul de mai-sărbătoare anuală a etnicilor germani-29 mai

*Sărbătoare câmpenească-spectacol de muzică populară în aer liber - 3 iulie

*Festivalul minorităților - 17 iulie.Participă ansambul local de dansuri „Busuiocul"şi formațiile Comlăuşana şi „Şatra"din Comlăuş, sat aparținător de Sântana

*Kirchweich- manifestare anuală a etnicilor germani - în 7 august(hramul bisericii catolice)

*Zilele oraşului Sântana-manifestare anuală cuprinzând concurs de tarafuri şi concurs interjudețean de folclor „Flori de busuioc"

Posibilități de cazare
Pensiune

https://biblioteca-digitala.ro

*Az ortodox templom védőszentjének ünnepe

*Májusfa fesztivál. A német nemzetiségi lakosság évi ünnepe - május 29.

*Népünnepély. Szabadtéri népzenei előadás - július 3.

*Kisebbségek Fesztiválja a helyi „Bazsalikom", valamint a településhez tartozó Ószentanna falu „Comlăuşana" és „Şatra" néptáncegyüttesek részvételével - július 17.

*Kirchweih. A német nemzetiség évi rendezvénye (a katolikus templom védőszentjének ünnepe) - augusztus 7.

*Újszentannai Napok. Évenkénti rendezvény „Bazsalikomvirágok" címmel, megyék közötti zenekari- és folklórvetélkedővel.

Szálláslehetőségek

Panzió

https://biblioteca-digitala.ro

ARAD

Prima menţiune documentară, în forma Orod, din sec.XII

Vechea gară construită în 1858. Actuala gară, în stil secession datează din 1910

Monumente şi locuri memoriale

*În cartierul Subcetate se găseşte un complex monumental format din Cetatea Aradului(1763-1783) ,Şanţul de apărare, cu val de pământ exterior şi Mănăstirea Franciscană (1750-1800)

*Monumentul celor 13 generali ai armatei revoluţionare maghiare, executaţi în 1849 la Arad(1881) - în Piaţa 13 Martiri , din cartierul Subcetate

* Podul Traian-peste Mureş, leagă oraşul de cartierul Aradul Nou.(1906)

* Casa Vămii (1907) - lângă podul Traian

* Biserica ortodoxă sârbă „Sf.Apostoli Petru şi Pavel"(1702, 1790-1822).Pictura interioară(1845-1846) şi iconostasul (1865-1866) sunt executate de Nikola Aleksici

*Palatul Sârbesc(1900), executat în stil secession de Emil Tabakovici

*Casa cu Lacăt(1851) - pe str. Tribunul Dobra

*Sinagoga Neologă(1828-1834) - pe str.Tribunul Dobra

*Sinagoga Ortodoxă

*Casa Hirschl(1817) - P-ţa Avram Iancu

https://biblioteca-digitala.ro

ARAD

A jelenlegi város első hivatalos említése a XII. századból származik.

A régi vasútállomás 1858-ban, a jelenlegi pedig szecessziós stílusban épült.

Műemlékek, emlékhelyek

*A „Váralja" városnegyedben található műemlék komplexum az aradi várból (1763-1783), a védőárokból, a külső földsáncból és a ferences rendi kolostorból (1750-1800) áll.

*A magyar forradalom 1849-ben kivégzett 13 tábornokának emlékműve, az aradi vértanúk emlékoszlopa - Váralja városnegyed, 13 Martiri tér

*Traian híd (volt József főherceg híd). A várost az Új-Arad városnegyeddel összekötő híd a Maroson (1906)

*Vámház (1907) - a Traian híd mellett

*"Péter és Pál apostol" szerb ortodox templom (1702, 1790-1822). A templombelső festményei (1846-1846) és az ikonosztázion (1865-1866) Nikola Aleksici alkotásai. A neobizánci stílusú falfestményt (1957-1959) Anastase Damian festette.

*A szecessziós stílusú „Szerb Palota" (1900) Emil Tabacovici munkája.

*Lakat Ház (1851) - Tribunul Dobra u.

*Neológ zsinagóga (1828-1834) - Tribunul Dobra u.

*Ortodox zsinagóga

*Hirschl Ház (1817) - Avram Iancu tér

https://biblioteca-digitala.ro

*Teatrul Vechi(1817) cunoscut şi ca Teatrul German - str.Gh.Lazăr

*Hotelul Ardealul fost „Crucea Albă", construită în 1841 în stil neo-clasic de Franz Mahler

*Biserica Reformată, construită între anii 1847-1852 într-un stil baroc clasicizant de arh. J.Hoffer - str.M.Eminescu

*Statuia Libertății(1890) - în Parcul Reconcilierii

*Turnul de Apă(1896) - str.Ceaikovski P.I.nr.9 A

*Catedrala Ortodoxă Română „Sf.Ioan Botezătorul",construită în stil baroc între anii 1861-1870.Iconostasul executat în 1863 de Nikola Aleksici.Pictura murală(1957-1959)de Anastase Damian - în Piața Catedralei nr.1

*Catedrala Romano-Catolică, construită între 1902-1906 după planurile arh.Emil Tabacovici - pe Bul.Revoluției.

*Ansamblu urban, format din clădiri executate în stil istorist şi secession - Bulevardul Revoluției, Piața Avram Iancu (1880-1914)

*Fosta Casă a Comitatului Arad, construită în stil neoclasic în anii 1870-1871 - Bul.Revoluției

*Palatul Administrativ(Primăria) construit între anii 1872-1874 de Pekar Francisc, după planurile arh. Sechner Ödön

*Palatul Cenad, fostul sediu al Societății Căilor Ferate Unite Arad-Cenad, construit între anii 1892-1894, în stil eclectic, cu elemente de Renaştere, de arh. Jiraszek.

*Biserica Evanghelică Lutherană (Biserica Roşie),construită în stil neogotic de arh.Ludovic Szántai în 1906.Altarul sculptat de Georg Örr ,vitralii de Joseph Palka - pe Bul.Revoluției

https://biblioteca-digitala.ro

*A Német Színházként is ismert Régi Színház (1817) - Gh. Lazăr u.

*A régi „Fehér Kereszt" épülete, ma Ardealul Hotel. 1841-ben Franz Mahler építette neoklasszikus stílusban.

*Református templom. J. Hoffer építész építette (1847-1852) klasszicizáló barokk stílusban - M. Eminescu u.

*Szabadság-szobor (1890) - a Reconcilierii Parkban

*Víztorony (1896) - Ceaicovski u. 9 A

*Román Ortodox Katedrális. Védőszentje Keresztelő Szent János. 1861 és 1870 között épült barokk stílusban. Az ikonosztáziont Nikola Aleksici készítette 1863-ban. Falfestményeit (1957-1959) Anastase Damian festette - Catedralei tér 1.

*Emil Tabacovici építész tervei alapján 1902-1906-ban épült Katolikus Székesegyház - Revoluției sugárút

*Szecessziós stílusban épült városi épületegyüttes (1880-1914) Revoluției sugárút, Avram Iancu tér

*A volt Aradi Megyeháza 1870-1871-ben épült, neoklasszikus stílusú épülete - Revoluției sugárút

*Igazgatási Palota (Városháza). Pekar Francisc építész építette 1872-1874-ben.

*Csanádi Palota, az Arad-Csanádi Egyesült Vasúti Társaság volt székháza. Reneszánsz elemekkel tarkított eklektikus stílusban építette Jivaszek építész 1892-1894-ben.

*Evangélikus templom („Vörös Templom"). 1906-ban építette Szántay Lajos építész, neogótikus stílusban. Az oltár Georg Örr, a színes üvegablakok Joseph Palka munkái - Revoluției sugárút

https://biblioteca-digitala.ro

*Palatul Culturii (1913),executat de arh. Ludovic Szántai - P-ța Enescu nr.2

*Fostul Gimnaziu regal (1869-1873) azi Colegiul Moise Nicoară - P-ța Bibici Margareta nr.1

*Crucea preoților martiri din1918-1919, executată în 1936 după planurile arh.Silvestru Rafiroiu, în stil neo-românesc - în parcul Eminescu

*Ansamblu monumental format din Mănăstirea „Sf.Simion Stâlpnicul"(1745-1765-sec.XX); biserica mănăstirească (1760-1762), vechea reşedinţă episcopală (1765),chilii; în incita mănăstirii Biserica de lemn Sf.Apostoli Petru şi Pavel"(1745-1754) din Sălişte a de Mureş, mutată în complexul mănăstiresc în 1985.

Trasee arheologice

*Urmele Cetății Ceala, atestată pentru prima oară în 1486 -în zona pădurii Ceala

Trasee turistice

*Pădurea Ceala şi „Trei insule"

*Călătorie cu barca pe Mureş în Rezervația Lunca Mureşului

Manifestări etno-folclorice

*Târgul meşterilor populari - ultima duminică a lunii mai

*Tăierea colacului-Sărbătoarea de hram a Bisericii ortodoxe sârbe „Sf.Apostoli Petru şi Pavel" din Arad-Centru - 13 iulie

https://biblioteca-digitala.ro

*Kultúrpalota (1913), Szántay Lajos tervei alapján épült - Enescu tér 2.

*Volt Magyar Királyi Főgimnázium (1869-1873), ma Moise Nicoară Kollégium - Bibici Margareta tér

*Rafiroiu kereszt. Az 1918-19-es mártír lelkészek keresztje. 1936-ban épült neoromán stílusban Silvestru Rafiroiu tervei alapján.

*A „Szent Oszlopos Simeon" kolostorból (1745-1765-XX. sz.), a kolostortemplomból (1760-1762), a „Săliştea de Mureşból" 1985-ben a kolostori komplexumba áthelyezett „Péter és Pál apostol" fatemplomból (1745-1754) álló műemlékegyüttes.

Régészeti lelőhelyek

*Az először 1486-ban említett Csala Vár maradványai a Csala erdő övezetében

Turista látványosságok

*Csala erdő és „Hármas sziget"

*Vízi út csónakkal a Maros árterületén

Etno-folklorisztikai rendezvények

*Népművészeti kézműves vásár - május hónap utolsó vasárnapja

*"Kalácsszegés", a város központjában található „Szent Péter és Pál apostol" szerb ortodox templom védőszentjének ünnepe - július 13.

https://biblioteca-digitala.ro

*Tăierea colacului-Sărbătoarea de hram a Bisericii ortodoxe sârbe „Schimbarea la față", Arad-Gai - 19 august

*Balul strugurilor-manifestare a etnicilor sârbi din Arad-Gai - prima sâmbătă din octombrie

*Kirchweich manifestare a etnicilor germani din Aradul Nou - prima duminică din septembrie

*Festivalul Minorităților- a doua duminică din octombrie

Posibilități de cazare

Hotel Aradul **

Hotel Ardealul**

Hotel Continental***

Hotel Central***

Hotel Prezident***

https://biblioteca-digitala.ro

*"Kalácsszegés", Az „Úr színeváltozása" szerb ortodox templom védőszentjének ünnepe, Arad-Gáj - augusztus 19.

*Szüreti bál, az arad-gáji szerb nemzetiség rendezvénye - október első szombatja

*Kirchweich, az Új-Arad városnegyedben élő német nemzetiség rendezvénye - szeptember első vasárnapja

*Kisebbségek Fesztiválja - október második vasárnapja

Szálláslehetőségek

*Aradul Hotel**

*Ardealul Hotel**

*Continental Hotel***

*Central Hotel***

*Prezident Hotel***

https://biblioteca-digitala.ro

ŞIRIA

Prima atestare din 1169, în forma villa Siri .Fost centru de domeniu(1439),fost centru grăniceresc(1702).Localitate colonizată în sec.XVIII cu germani.

Inițial haltă, stația dată în folosință în 08.02.1877

Monumente şi locuri memoriale

*Castelul Bohuş (1838), unde s-a semnat în 1849 capitularea armatei revoluționare maghiare, azi Muzeul Memorial "Ioan Slavici" (1960)

*Bustul baronesei Antonia Bohuş(1910) - în fața Muzeului Memorial "I.Slavici"

*Bustul scriitorului Ioan Rusu Şirianu(1912) - în fața Muzeului Memorial "I.Slavici"

*Biserica catolică , cu hramul „Toți sfinții"(1834), renovată şi mărită în 1888.

*Biserica greco-catolică, cu hramul „Sf. Ştefan"(1847-1854).

*Biserica orodoxă română din zid, cu hramul "Sf.Arhangheli Mihail şi Gavril"(1700-1750;1769).Iconostasul executat de Ştefan Tenețchi.

* Casa cu coloane din sec.XVIII - în centru, pe strada principală

*Muzeul pompierilor cu utilaje din sec.XIX - în incinta Primăriei

https://biblioteca-digitala.ro

VILÁGOS

Első említése „villa Siri", 1169-ből származik. Volt uradalmi (1439) és határőr (1702) központ. A XVIII. században német lakosság települ a helységbe.

A vasúti megállóhelyet 1877.02.08-án adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*A Bohus kastély (1838), ma Ioan Slavici Emlékmúzeum (1960), ahol 1849-ben aláírták a magyar szabadságharc hadseregének kapitulációját.

*Bohusné Szögyény Antonia mellszobra (1910) - a Slavici múzeum előtt

*Ioan Rusu Şirianu író mellszobra (1912) - a Slavici múzeum előtt

*Mindenszentek tiszteletére szentelt katolikus templom (1834), melyet 1888-ban renováltak és bővítettek

*Görög katolikus templom, melynek védőszentje Szent István (1847-1854)

*Román ortodox kőtemplom. Védőszentje Mihály és Gábriel arkangyal (1700-1750, 1769). Az ikonosztázion Ştefan Tenețchi alkotása.

*XVIII. századi oszlopos ház - a központban, a település főutcáján

*Tűzoltómúzeum XIX. századi felszereléssel - a Polgármesteri Hivatal épületében

https://biblioteca-digitala.ro

*Biserica ortodoxă română, din piatră, în stil baroc provincial, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului"(1749). Iconostas şi icoane pictate de Ştefan Tenetchi(1769-1771).Biserica a fost mărită în 1894 - în satul Galşa, aparţinător de Şiria

*Castelul baroc cu elemente clasiciste din Galşa(sec.XVIII, XIX)

*Biserica ortodoxă română, cu plan în formă de cruce, şi clopotniţă clădită de jos, pe stâlpi, având hramul „Adormirea Maicii Domnului"(1790-1797) - în Mâsca, sat aparţinător de Şiria.

Trasee arheologice

*Ruinele vechii biserici parohiale medievale din Şiria (sec.XIV-XVI) în centrul localităţii

*În vii, între localităţile Şiria şi Galşa se găsesc urmele unei biserici medievale

Trasee etno-culturale

*Schitul Feredeu, cu hramul „Sf.Gheorghe", atestat în vechime lângă un izvor făcător de minuni.Reînfinţat în 1985 - drum marcat

*Mănăstirea Feredeu.În incintă, biserică cu hramul „Sf.Ilie", înfiinţată după 1990 - drum marcat

Trasee turistice

*De pe dealul Cetăţii pornesc poteci turistice spre Căsoaia, Debela-Gora, etc.

Posibilităţi de cazare

*Pensiunea Perla Cetăţii

https://biblioteca-digitala.ro

*Barokk stílusban épült Mária mennybemenetele tiszteletére szentelt román ortodox kőtemplom (1749). Az ikonosztázion és az ikonok Ştefan Tenețchi alkotásai (1769-1771). A templomot 1894-ben bővítették a Világoshoz tartozó Galsa faluban

*A galsai, klasszicista elemekkel gazdagított barokk kastély (XVIII, XIX. század)

*Mária mennybemenetele tiszteletére szentelt, kereszt alaprajzú román ortodox templom (17901797), haranglábbal - a Világoshoz tartozó Muszka faluban

Régészeti lelőhelyek

*A Világos és Galşa Közötti Szőlőben egy középkori templom romjai találhatóak

*Egy középkori (XIV-XVI századi) templom romjai - Világos központjában

Etno-kulturális látnivalók

*Szent György tiszteletére szentelt Feredeu remetekolostor, amely egy csodatévő forrás mellé épült. Újjáalapítva 1985-ben - jelzett út

*Feredő kolostor, 1990 után alapított templommal, melynek védőszentje Szent Illés - jelzett út

Turisztikai látványosság

*A várdombról ösvényen lehet eljutni Kaszojára, Debela - Goraba, stb.

Szálláslehetőségek

*"Vár Gyöngye" Panzió

https://biblioteca-digitala.ro

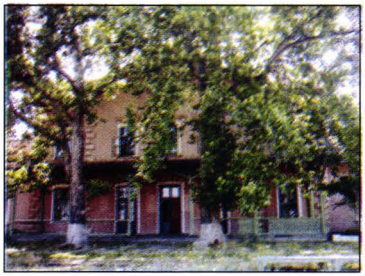

PÂNCOTA

Prima atestare documentară datează din 1177.În secolul al XVIII-lea localitatea a fost colonizată cu populație germană, care se așează în partea de vest, în Neue Pankota.

Gara a fost dată în folosință în 08.02.1877

Monumente şi locuri memoriale

*Ansamblul urban Pâncota de pe str.Tudor Vladimirescu zona cuprinsă între Hanul vechi de poştă şi castelul Schulkovschy(sec. XVIII-1/4.XX)

*Castelul Schulkovschy (1825-1850) pe str.T.Vladimirescu nr.62-68

*Vechia puşcărie a Zărandului, ulterior Han de poştă - pe str.T.Vladimirescu nr.69

*Casa în care s-a născut dramaturgul Csiky Gergely(1842-1891) - pe str.T.Vladimirescu nr.57.

*Biserica Romano-Catolică din Pâncota, cu hramul "Adormirea Maicii Domnului"(1806-1807).Decorațiuni interioare executate în 1930 de Soos István.Pictură de Karol Wolf

* Biserica ortodoxă română de zid cu hramul „Sf.Apostoli Petru şi Pavel" (1812).Iconostasul şi prăznicarele pictate în 1843 de Gheorghe Bardoş Zlătar din Timişoara.

*Biserica ortodoxă română din Măderat (1774-1792),cu hramul „Adormirea Maicii Domnului".Pictura interioară, în stil neobizantin executată de Iulian Toader.

https://biblioteca-digitala.ro

PANKOTA

Első említése 1177-ből származik. A XVIII. században német nemzetiségű lakosság települ a helység nyugati részére, Neue Pankotára.

A vasútállomást 1877.02.08-án adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*Városi épületegyüttes a Tudor Vladimirescu utcán - a régi postafogadó és a Schulkovschy kastély által határolt övezetben (XVIII-XX. század)

*Schulkovschy Kastély (1825-1850) - Tudor Vladimirescu u. 62-68.

*A régi zarándi börtön, később postafogadó - Tudor Vladimirescu u. 69.

*Csiky Gergely szülőháza (1842-1891) - Tudor Vladimirescu u. 57.

*Mária mennybemenetele katolikus templom (1806-1807). Belső díszítményeit Soós István készítette 1930-ban. A festmények Karol Wolf alkotásai.

*Péter és Pál apostol tiszteletére szentelt román ortodox kőtemplom (1812). Az ikonosztáziont és az ünnepi ikonokat a temesvári Gheorghe Bardos Zlatar festette 1843-ban.

*A Pankotához tartozó Magyarád falu román ortodox temploma (1774-1792), melynek védőszentje Mária mennybemenetele. A neobizánci belső festmények Iulian Toader alkotásai.

https://biblioteca-digitala.ro

* Placă comemorativă pentru cei morți în al doilea război mondial- pusă în 1989 în holul Primăriei de către Asociația Veteranilor de Război din Pâncota

*Monumentul Eroilor, în stil brâncovenesc - în curtea bisericii ortodoxe române din Măderat, sat aparținător

Trasee arheologice

*În punctul numit „Cetatea Turcească" , la poalele dealului Copaci, la cca 200m distanță de cimitir, săpăturile au scos la iveală ruinele unei bazilici, databilă în a doua jumătate a secolului X. Biserica a fost preluată de benedictini, reconstruită în sec.XIII şi ulterior mărită

Tradiții

*Ziua mamelor reformate în prima duminică a lunii mai

*Confirmarea copiilor reformați-în prima duminică după Rusalii

*Kirchweich- hramul bisericii catolice; sărbătoare anuală germană - în 15 august

* Sărbătoarea reformației-în 31 octombrie

Posibilități de cazare

*Motel Pâncota

https://biblioteca-digitala.ro

*A II. világháborúban elhunytak emléktáblája. Az emléktáblát a pankotai Háborús Veteránok Egyesülete állította 1989-ben - a Polgármesteri Hivatal előcsarnokában.

*Hősök emlékműve - Magyarád falu román ortodox templomának udvarán.

Régészeti lelőhelyek

*A „Török Vár" övezetben, a Copaci domb lábánál, a temetőtől kb. 200 méter távolságra az ásatások egy X. század második felére datált, keleti típusú oszlopos bazilika romjait tárták fel. A templomot benedek rendi szerzetesek vették át, a XIII. században átépítették, majd a XIV. században bővítették.

Hagyományok

*Anyák napja, református ünnep - május első vasárnapján

*A református gyermekek konfirmálása - pünkösd utáni első vasárnap

*Kirkwei. Német hagyomány, a katolikus templom védőszentjének ünnepe augusztus 15.

*A reformáció ünnepe október 31.

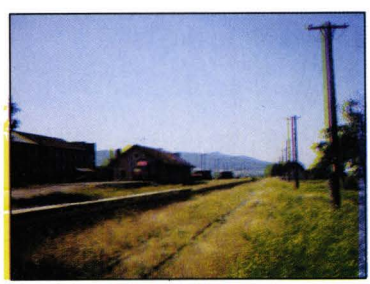

Szálláslehetőségek

Pankota Motel

https://biblioteca-digitala.ro

INEU

Prima atestare din 1214

Gara dată în folosință în 10.05.1877

Monumente şi locuri memoriale

*Cetatea Ineului, cunoscută sub numele de Cetatea Turcească, capodoperă a Renaşterii târzii (mijl.sec.XVII)

* Biserica Ortodoxă Română cu hramul „Sf.Arhangheli Mihail şi Gavril"(1866).Pictura executată de Gheorghe Bila din Pecica.

* Biserica Romano-Catolică cu hramul „Sf.Ştefan", sfinţită în 20 aug.1858 .În interior prezintă pictură de Barabás Miklós

*Parc dendrologic cu specii rare de copaci. În incinta parcului tabără de sculpturi contemporane

*Ansamblu monumental format din Castelul Solymosy (1834) şi Parc cu specii rare, în satul Mocrea (oraş Ineu), pe drumul spre Ineu

Trasee arheologice

*La nord-est de Ineu, în preajma morii Balukan, în punctul numit „Râtul călugărilor", se găsesc ruinele mănăstirii Dyenesmonostor, atestată în 1199.

https://biblioteca-digitala.ro

BOROSJENŐ

Első említése 1214-ből származik.

A vasútállomást 1877.05.10-én adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*A török várként is ismert későreneszánsz borosjenői vár (XVII. század közepe)

*Mihály és Gábriel arkangyal tiszteletére szentelt román ortodox templom. A festmények az ópécskai Gheorghe Bila alkotásai.

*Az 1858. augusztus 20-án, Szent István tiszteletére szentelt katolikus templom. Festményeit Barabás Béla alkotta.

*Nörénypark, ritka fafajtákkal - a kortárs szobrokat bemutató parkban

*A Solymosy kastély műemlékegyüttese (1834) és ritka növényfajokat őrző arborétum - a Borosjenőhöz tartozó Apatelek faluban.

Régészeti lelőhelyek

*A Dyenesmonostori kolostor romjai (1199) - Borosjenőtől észak-keletre, a Balukan malom környékén lévő „Szerzetesek rétje" elnevezésű területen

https://biblioteca-digitala.ro

Trasee etno-culturale

*Cimitir cu cruci din lemn înalte; conac din sec. XIX - satul Bocsig, la 8 km

Trasee turistice

*Valea Viilor-în dealul Mocrii

Tradiții

* Zilele Ineului- manifestare cultural ştiinţifică anuală (17-18 septembrie)cuprinzând simpozion, parada portului popular din zona Crişurilor; tradiţii meşteşugăreşti din zona Crişurilor, program folcloric

* Culesul viilor sau „Suretiul"- a doua duminică din octombrie

Posibilități de cazare

Hotelul „Moara cu noroc"

https://biblioteca-digitala.ro

Etno-kulturális látnivalók

*Temető, magas fakeresztekkel, valamint XIX. századi udvarház Bokszeg faluban, - Borosjenőtől 8 km távolságra

Turisztikai látványosság

*"Szőlőskert-völgy" az apateleki dombon

Hagyományok

*Borosjenői Napok. Kulturális-tudományos rendezvény (szimpózium, a körösvidéki népviselet és kézművesség bemutatója, folklórműsor) - szeptember 17-18.

*Szüret - október második vasárnapja

Szálláslehetőségek

„Szerencsés Malom" Hotel

https://biblioteca-digitala.ro

GURAHONȚ

Prima atestare documentară a localității datează din 1386

Gara este dată în folosință în 18.12.1889

Monumente şi locuri memoriale

În nucleul urban al comunei:

*Biserica Ortodoxã din piatră cu hramul „Bunavestire" construită în anul 1849.Lipită de ea este biserica nouă din cărămidă, sfințită în 2005.

*Statuia lui Ioan Buteanu - în centru, lângă Liceu.

*Lângă podul de trecere dintre Gurahonț şi Iosăşel se găseşte monumentul lui Ion Buteanu, inaugurat în anul 1934.

*Parcul dendrologic „Arboretum silva" - se întinde pe 12 ha, din care 4 ha reprezintă fostul Parc al baronului Boros Béni. Are în vegetație peste 400 de specii din întreaga lume

Trasee arheologice

*În punctul „Vâlcelele"cercetările au identificat urme de locuire aparținând paleoliticului inferior, musterianului şi paleoliticului superior.

*La sud- est de localitate, în apropiere de Honțişor, se află o movilă cu pietre, posibil un tumul eneolitic.

https://biblioteca-digitala.ro

HONCTŐ

Első említése 1386-ból származik.

A vasútállomást 1889. 12.18-án adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*Az 1849-ben épült, Angyali üdvözlet tiszteletére szentelt kőtemplom. Ehhez egy új, téglából épült templomot építettek, amelynek szentelésére 2005-ben került sor.

*Ioan Buteanu mellszobra - a település központjában, a gimnázium mellett

*Ioan Buteanu emlékmű - A Honctő és Jószáshely közötti híd mellett

*Arboretum silva, 12 ha terület, melyből 4 ha Boros Béni báró parkja. Növényállománya az egész világból származó 400 fajból áll.

Régészeti lelőhelyek

*Vâlcele területén az ásatások alsó paleolit kori, mousterian és felső paleolit kori lakóhely nyomait azonosították.

*A településtől dél-keletre, Honcér közelében egy kődomb található, feltehetőleg egy eneolit kori temetkezési halom.

https://biblioteca-digitala.ro

* Aşezarea paleolitică descoperită în anul 1925 pe Valea Cremenoasa.

Trasee etno-culturale

*Biserica de lemn din Valea Mare, cu hramul „Sf.Constantin şi Elena"(1820). A fost mutată aici în anul 1892 din satul Bonțeşti.

* Spre nord, la confluența Văii Răului cu Valea Zimbrului, se află o moară pe apă în funcțiune

*La nord de satul Zibru, lângă cabana forestieră şi drumul spre Brusturescu, pot fi văzute ruinele unui cuptor de topit minereu de fier (Jumelit) de la mijlocul sec.XIX.

*Satele din jur au conservat poveşti şi mituri despre Muma Pădurii, Vâlva lupilor, Vâlva băilor etc.

Trasee turistice

*Spre nord- est de sat, la poalele dealului Mezeş, izvorăşte râul Cremenoasa, a cărui vale îngustă este plină de bulgări de opal,calcedoniu şi cuarțit.Cunoscută şi sub numele de Valea Zimbrului, este una dintre cele mai pitoreşti zone.

*La nord de satul Zimbru, pe Valea Zimbrului în amonte se găseşte rezervația botanică „Dosul Laurului", singurul loc din România unde poate fi întâlnit arbustul Ilex aquifolium, un relict terțiar.De aici se deschide o splendidă panoramă spre vârful Momuța(900m.)

https://biblioteca-digitala.ro

*A Valea Cremenoasan 1925-ben felfedezett paleolit kori település

Etno-kulturális látnivalók

*A zarándpataki fatemplom, melynek védőszentje Szent Konstantin és Elena (1820). 1892-ben telepítették ide Boncafalváról

*Északra, a Rău völgy és a Zombrád völgy találkozásánál egy működő vízimalom látható

*Zombrádtól északra, az erdei menedékház és a Brusturescuba vezető út mellett, a Rău völgyében egy vasolvasztó kemence romjai (XIX. század közepe)

*A környező falvak számos mítoszt és hiedelemtörténetet őriznek az „erdő asszonyáról", a „farkasemberről" és a „bányák tündéréről".

Turisztikai látványosságok

*A településtől észak-keletre, a Mezeş domb lábánál ered a Cremenoasa folyó, melynek völgye opál, kalcedon és kvarcit rögöket rejt. A Zombrád völgy az egyik legfestőibb övezet.

*Zombrád falutól északra, a Zombrád völgyben felfelé található a „Dosul Laurului" természetvédelmi terület, az Ilex aquifolium cserje egyetlen élőhelye Romániában. Innen csodálatos panorámaként tárul fel a Momuța hegycsúcs (900 m).

https://biblioteca-digitala.ro

* Pârâurile de munte Zimbrul,Trihonțul şi Zeldişul sunt populate cu păstrăvi şi lostrițe iar albia Crişului găzduieşte cleanul, mreana, scobarul, ştiuca, crapul şi somnul.

Tradiții populare

*Zilele Gurahonțului - manifestare cultural ştiințifică anuală (28-29 mai) cuprinzând simpozion, comemorare la statuia lui Ioan Buteanu,program folcloric

*Nedeea de la Zimbru - în prima duminică după Rusalii

*Nedeea de la Dieci - în 31 iulie

Posibilități de cazare

Turism rural, cazare în gospodării țărăneşti

https://biblioteca-digitala.ro

*A Zombrád, Trihonț és Zeldiș patakokban pisztrángok és lazacok, a Körös mederben pedig domolykók, márnák, paducok, csukák, pontyok és harcsák élnek.

Néphagyományok

*Honctői Napok. Tudományos-kulturális rendezvény (szimpózium, megemlékezés Ioan Buteanu szobránál, folklórműsor) - május 28-29.

*Zombrádi búcsú - pünkösd utáni első vasárnap

*Décsei búcsú - július 31.

Szálláslehetőségek

Falusi turizmus

https://biblioteca-digitala.ro

HĂLMAGIU

Călătorind cu trenul dinspre Arad, spre Hălmagiu, după halta Aciuța se pătrunde în cheile Tălagiului, care despart Depresiunea Gurahonț de Depresiunea Hălmagiu-Brad

Localitatea Hălmagiu este menționată documentar, pentru prima oară, în anul 1359.Odinioară a fost centrul districtului românesc Hălmagiu.În 1439 figurează ca reşedință a voievodului Moga.

***Gara dată în folosință în 07.11.1895**

Monumente şi locuri memoriale

În nucleul urban central se pot vedea :

*Biserica voievodală în stil romanic, cu hramul „Sf.Nicolae" , datând din a doua jumătate a secolul XIV. Construită din piatră de râu legată cu mortar.Prezintă în interior fragmente de frescă din două epoci diferite. Actualul hram, „Adormirea Maicii Domnului," este de dată mai recentă.

*Biserică de zid în stil baroc provincial, cu hramul „Naşterea Maicii Domnului"(1756-1766). Pictura interioară executată în anul 1768 de zugravii Gheorghe şi Radu din Țara Românească.

* Pe strada principală în fața vechii biserici se află „Piatra chinzaiului", pe care erau executate pedepsele corporale în sec.XVIII, curia domenială beneficiind de „ius gladii".

*La intrarea în vechiul cimitir ortodox -Troiță ridicată în 1928 în memoria eroilor căzuți în primul război mondial(1914-1918).

https://biblioteca-digitala.ro

NAGYHALMÁGY

Aradról Nagyhalmágy felé haladva az Ácsfalva megálló után a „Cheile Tălagiului" területekre érünk, ami választóvonalat jelent a honctői és a halmágy-brádi medence között.

Nagyhalmágy első említése 1359-ből származik. Hajdan a román halmágyi körzet központja volt. 1439-től Moga fejedelmi székhelyeként említik.

A vasútállomást 1895.11.07-én adták át.

Műemlékek, emlékhelyek

*A XIV. század második feléből származó, romantikus stílusban épült Szent Miklós fejedelmi templom. A templombelsőben két különböző korszakból származó freskórészletek láthatóak. A jelenlegi védőszent: Mária mennybemenetele.

*Barokk stílusú kőtemplom, melynek védőszentje Mária születése (1756-1766). A templombelső festményeit a havasalföldi Gheorghe és Radu templomfestők készítették 1768-ban.

*A régi templom előtt, a főtéren található a „kínzókő", egy XVIII. századi uradalmi büntetőeszköz.

*A régi ortodox templom bejáratánál az első világháborúban (1914-18) elesett hősöknek emelt kereszt. (1928)

https://biblioteca-digitala.ro

* În centrul comunei-Monumentul eroilor şi martirilor locali, dezvelit în 1933.

*În piaţa centrală se găseşte clădirea reşedinţei domeniale din 1764, transformată ulterior în han şi staţie de poştalion.

*La podul Băneşti -Troiţă ridicată în 1936 cu ocazia comemorării a 150 de la Răscoala lui Horea,Cloşca şi Crişan(1784-1785).

Trasee arheologice

*La 1 km de localitate-ruinele unei biserici din epoca medievală (sec. XIV-XV)

*Ruinele cetăţii Hălmagiu din sec.XVI-XVIII - în localitate

Trasee etno-culturale

*Biserica de lemn din Bodeşti, cu hramul „Pogorârea Sf.Duh" (1770).Pictura interioară executată în 1831 de Ioan Demetrovici din Timişoara.

*Biserica de lemn din Cristeşti, cu hramul „Sf.Apostoli Petru şi Pavel".Construită în anul 1856.

*Biserica de lemn din Ioneşti nr.59, cu hramul „Sf.Mucenic Gheorghe"(1730).Vechiul iconostas, executat de zugravul Constantin, a fost înlocuit în anul 1840.Biserica repictată de Ioan Demetrovici din Timişoara în anul 1845.

*Biserica de lemn din Ţărmure, cu hramul „ Sf.Arhangheli Mihail şi Gavril"(1780). Pictura interioară îi aparţine lui Ioan Demetrovici şi a fost executată în 1870 - pe colina Pleşa,în sudul localităţii.

https://biblioteca-digitala.ro

*A község központjában a helyi hősök és mártírok 1913-ban leleplezett emlékműve.

*A központi téren az uradalmi székhely 1764-es épülete, amit később fogadónak és postakocsi állomásnak alakítottak át.

*A zarándbányai hídon a Horea, Cloşca és Crişan felkelés (1784-85) 150. évfordulója tiszteletére emelt kereszt (1936).

Régészeti lelőhelyek

*A településtől 1 km távolságra találhatóak egy középkori (XIV-XV. századi) templom romjai.

*A XVI-XVIII. századi nagyhalmágyi vár romjai - belterületen

Etno-kulturális látnivalók

*A bogyafalvai fatemplom. Védőszentje „A Szentlélek eljövetele" (1770), belső festményeit a temesvári Ioan Demetrovici festette 1831-ben.

*Az 1856-ban épült keresztespataki fatemplom. Védőszentje Péter és Pál apostol.

*A Szent György vértanú tiszteletére szentelt körösivándi fatemplom (1730). A Constantin templomfestő által készített ikonosztáziont 1840-ben kicserélték. A templombelső új festményei a temesvári Ioan Demetrovici alkotásai. (1845).

https://biblioteca-digitala.ro

*Biserica de lemn din Tisa, cu hramul „Sf.Arhangheli Mihail şi Gavril"(1770) - în vechiul cimitir

Trasee turistice

*Grota de la Bortoci de unde porneşte un tunel pe sub deal, azi aproape integral surpat - la marginea localității

* Spre Muntele Găina-plasat la 27 km; drum marcat

Tradiții populare

*Nedeea de la Hămagiu - se ține a doua duminică din luna iulie, pe dealul Șortoc.Participă alături de hălmăgeni și locuitorii satelor din jur.

*Formație corală veche de 100 de ani.

*Târgul de fete de la Găina".Se ține în fiecare an la 20 iulie pe muntele Găina, la 27 km de Hălmagiu.Menționat de călătorii străini, încă din secolul al XVIII-lea.Se spune că pe vremuri participau la el și 1000 de fecioare iar târgul ținea mai multe zile, cu vânzare de mărfuri, petreceri și dansuri.

*„Bulciul din Hălmagiu" sau Târgul sărutului". Se ține în Hălmagiu în prima sâmbătă din Postul Paştelui.Conform tradiției, odinioară la acest târg se adunau locuitori din 60-80de sate.Datina era ca tinerele neveste venite la târg să sărute orice bărbat întâlnit în cale iar acesta trebuia să le plătească cu bani.

Posibilități de cazare

Pensiunea „Muntele Găina"

Camping

https://biblioteca-digitala.ro

*A martfalvai Mihály és Gábriel arkangyal fatemplom (1780). A templombelső festményei Ioan Demetrovici munkái (1870). a településtől délre, a Pleşa halmon.

*A tiszafalvai fatemplom a régi temetőben. Védőszentje Mihály és Gábriel arkangyal.

Turista látványosságok

*A bortoci barlang, melynek folytatása egy beomlott alagút a domb alatt - a település szélén

*A 27 km távolságra lévő Gajna hegy felé vezető út - jelzett út

Néphagyományok

*A nagyhalmágyi búcsú. A Şortoc dombon tartják minden év júliusának második vasárnapján. A nagyhalmágyiakon kívül a környező falvak lakossága is részt vesz a búcsún.

*A száz éves múlttal rendelkező kórus

*A gajnai lányvásár. A Nagyhalmágytól 27 km-re eső Gajna hegyen zajlik minden év július 20-án. Idegen utazók a XVIII. században már említik. A szájhagyomány szerint hajdan 1000 lány vett részt ezen a több napig tartó, vásárral, zenés-táncos rendezvényekkel zajló ünnepen.

*A nagyhalmágyi vásár, vagy más néven „Csókvásár". A nagyböjt első szombatján rendezték. A hagyomány szerint erre a vásárra 60-80 településről érkeztek emberek. A szokás az volt, hogy a fiatalasszonyok minden útjukba akadó férfit megcsókoltak, akiknek a csókot pénzzel kellett jutalmazniuk.

Szálláslehetőségek

*Muntele Găina Panzió

*Camping

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

Titlul programului: Programul PHARE 2003 COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ
Editor: Complexul Muzeal Arad
Data publicării: Decembrie 2005
Precizare: "Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene."

https://biblioteca-digitala.ro